

PEROKSİZOM

Böbrek ve karaciğer hücrelerinde izlenen, mitokondri gibi **oksijen** kullanan organeldir. **Ancak ATP sentezi yapmazlar**. Peroksizomun esas görevi spesifik organik substratları okside etmektir. Biyokimyasal markeri **katalazdır**. ($2H_2O \rightarrow 2H_2O + O_2$).

Peroksizomal enzimler stoplazmadaki **serbest ribozomlar tarafından sentez edilir**. Uzun zincirli yağ asitleri mitokondri iç zarından taşınamazlar. **Peroksizomlar bu nedenle uzun zincirli (18 Karbondan uzun) yağ asitlerinin okside edilip daha küçük fragmanlara parçalanmasını sağlar**.

Peroksizom ayrıca **ilaçların ve bazı toksik moleküllerin** karaciğer ve böbrekte yıkımından da sorumludur. Etil alkol kullanan kişilerde alınan alkolün yarısı asetaldehite peroksizomlarda çevrilmiştir.

Peroksizomlarda katalazdan başka D ve L amino oksidaz, hidroksiasid oksidaz gibi enzimlerde bulunmaktadır.

Peroksizomal hastalıklar:	
Zellweger sendromu	Pseudo-neonatal adrenolökodistrofi
Neonatal adrenolökodistrofi	Pseudo-Zellweger sendromu
İnfanfil Refsum hastalığı	Hiperokzalüri tip-1
Hiperpipekolik asidemi	Akatalazemi
Rizomelik punktat kondrodizplazi	Glutaril-CoA oksidaz eksikliği
Adrenolökodistrofi	

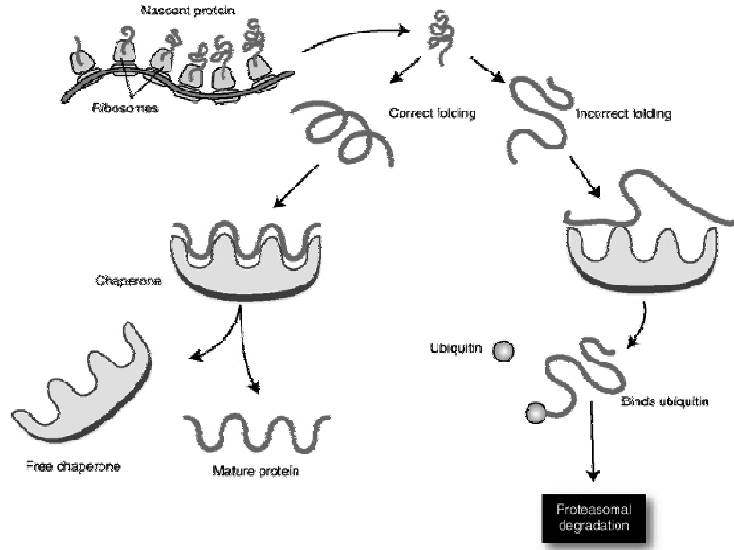
NOT:

Peroxisomların bulunmadığı hastalık **Zellweger** sendromudur. Mental gerilik, KC ve böbrek fonksiyonlarında bozulma, **Down sendromuna benzer yüz görünümü vardır**. Nadiren 2 - 3 aydan fazla yaşarlar.

PROTEAZOMLAR

Merkezi bölümlerinde ATP'az ve ubiquitin denilen protein tanıyan bir parça bulunur. **Ubiquitin** molekülü, **hatalı kıvrılmış proteinlerin** yada virüs tarafından kodlanmış proteinlerin lizin katlantısına bağlanarak yıkım için **proteozomlara** aktarılmasını sağlar.

MİKROVİLLİ

Herbir **mikrovillus**, hücrenin sitoplazma uzantısıdır. **Hücrenin absorpsiyon verimini artırırlar**.

İnce barsağı döşeyen epitelyum veya proksimal renal tübül hücreleri mikrovillusludur.

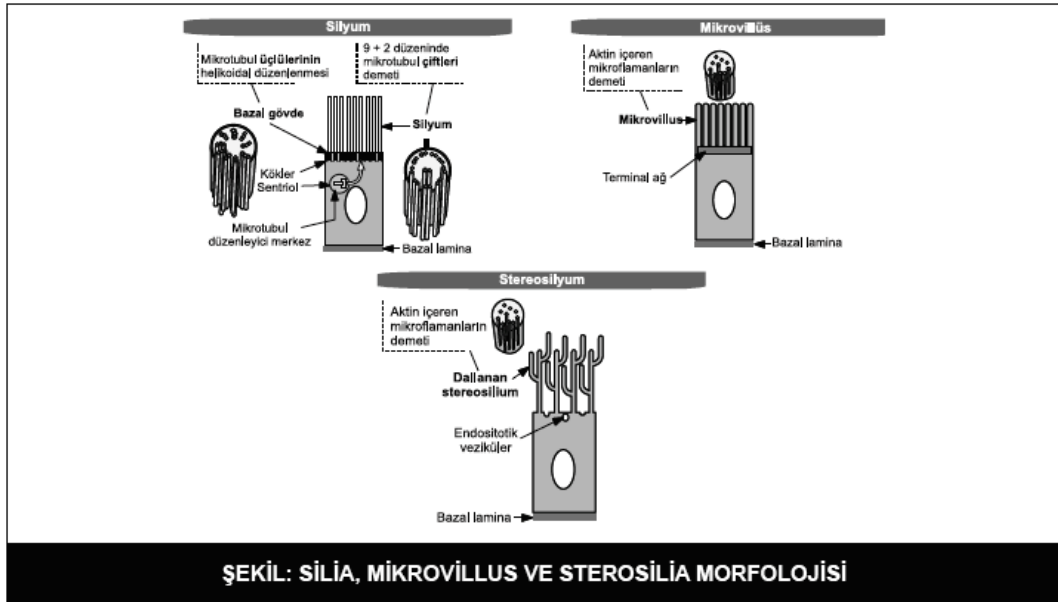
Mikrovilli ışık mikroskopunda kolayca görülür ve **fırçamsı kenar** olarak isimlendirilir.

NOT:

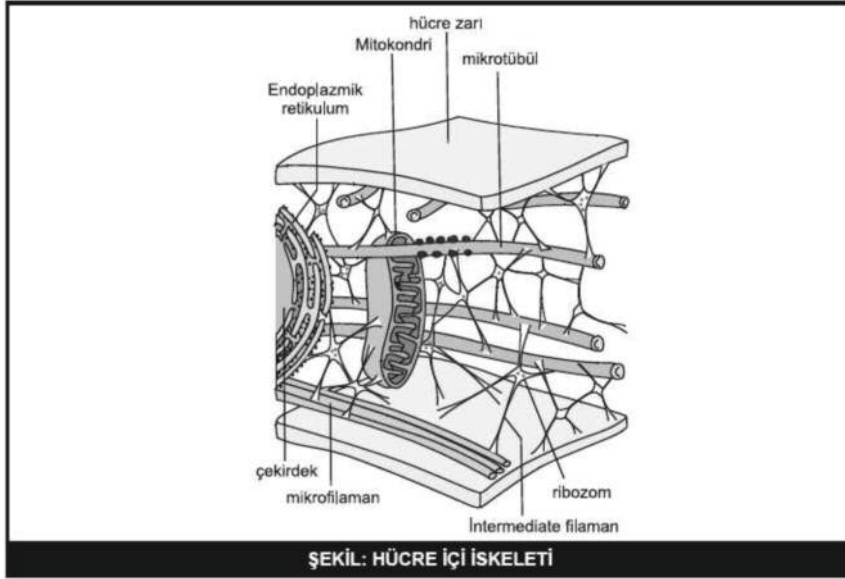
Fırçamsı kenarda ince barsakta **disakkaridaz** ve **peptidazlar** bulunur.

STEREOCİLİA

Stereosilya, epididimis-dukthus deferens hücrelerinin, uzun ve hareketsiz olan çıkıntıları olup esasen uzun ve dallanmış **mikrovillerdir**. Görevi mikrovillus gibi **absorpsiyon** yüzeyini artırmaktır.

HÜCRE İSKELETİ

MİKROFİLAMANLAR

Mikrofilamanlar, **miyozin**, **α - aktinin**, **spektrin**, fimbrin, filamin, gelsolin, profilin, kofilin ve talindir.

ARA FİLAMANLAR

Görevleri hücre için yapısal destek **sağlamak ve hücrenin biçimini değiştirebileceği üç boyutlu çatısını oluşturmaktır**. Hücre içi yapıları birbirlerine ve plazma membranına bağlar. Hücre membranı ile hücre iskeleti arasında bağlantı sağlarlar. **Çekirdeği yerinde tutar**.

TABLO: HÜCRE TİPLERİNE ÖZGÜL ARA FİLAMANLAR

Ara Filaman	Hücre Veya Tümör Özgüllüğü
Sitokeratin	Epitel hücreler
Vimentin	Mezenşimal kaynaklı hücreler
Desmin	Kas hücresi
Nörofilament	Nöronlar
Gliyal fibriler asidik protein (GFAP)	Astrositler, oligodendroglia, mikroglia, Schwann hücreleri, ependimal hücreler ve pitüisitler.